

KURJER WARSZAWSKI

Dnia 15 Marca 1869.

Poniedziałek.

Dnia 3 (15) Marca 1869.

Rano ciepła st: 1, w połud: c st: 2
Wysokość wody st: 3 c. 4 (przbywa)

Stan barometru: [Wschód Słońca g. 6 m. 17]
na deszcz [Zachód " " 6 " 2]

Juro, Śgo Cyryaka Dyakona.

Prenumerata Kurjera Warszawskiego, wynosi: w Warszawie rocznie rs. 4 kop: 80; półrocznie rs. 2 kop: 40; kwartalnie rs. 1 kop: 20; miesięcznie kop: 40; za odnośnienie do domu, dopłaca się kop: 5 na miesiąc. Numer pojedynczy w Kancelarzędzie Redakcji kop: 5. Na prowincji i w Cesarstwie, rocznie rs. 8 półrocznie rs. 4; kwartalnie rs. 2

Adress Redakcji Kurjera Warszawskiego: Plac Teatralny, N° 473 c., dom W. L. Zabłockiej

OD REDAKCJI.

— KURJER WARSZAWSKI w drugim kwartale roku 1869, wychodzić będzie w tym samym formacie i treści, jak dotąd. Prenumerata w Warszawie wynosi:

Rocznie rs. 4 kop. 80.
półrocznie „ 2 „ 40.
kwartalnie „ 1 „ 20.
miesięcznie kop. 40.

Za odnośnienie do domu, dopłaca się kopiejek 5 miesięcznie.

Na prowincji i w Cesarstwie:

Rocznie rs. 8.
półrocznie „ 4.
kwartalnie „ 2.

Uważamy za najwłaściwsze, ażeby Szanowni Prenumeratorowie nadsyłali

wprost do redakcji,

przedpłatę na KURJER WARSZAWSKI. Wpłynię to na zmniejszenie kosztów, oraz na przyspieszenie przesyłki „Kurjera“, która w przeciwnym razie uległaby znacznemu opóźnieniu.

W końcu, Redakcja ma honor upraszać Szanownych Prenumeratorów o wczesne nadsyłanie zamówień, przy wypisaniu dokładnego adresu, pod jakim „Kurjer Warszawski“ ma być wysyłany.

— W kaplicy Literackiej wotywę odprawił JX. Skrzypiński, sumę celebrował JX. kanonik Dietrich, kazanie miał JX. Habielski. Na chórze amatorowie wykonali Mszę Eichlera N-o 1, na offertorium „Zdrowaś Marja“ solo sopran Fr. Kückena. W czasie summy kler miejskowy odśpiewał na trzy głosy mszę Stoczyński.

— W kościele św. Jana Bożego (przy ulicy Bonifraterskiej) z powodu odpustu, wotywę odprawił JX. Nawarski kapelan miejskowy, a sumę celebrował JX. Osiński, w czasie której chór licznie zebrany wykonał N-o 8 Krogulskiego, offertorium chór z fugi J. Elsnera, na Benedictus solo sopran przez 10 letnią amatorkę p. St. Kra. kompozycja Kratzera. Nadmieniam się, że tak w kościele Metropolitalnym jak i św. Jana

Bożego, przewodniczył chórom p. Konstanty Chwałbóg.

— W kościele św. Krzyża JX. Magnuski celebrował sumę, na której miał kazanie JX. Dydyński. Naukę ranną powiedział JX. Jabłonowski, kazanie na pasji wygłosił JX. K. Gasiński, na chórze podczas summy spiewano Mszę Frejera, na offertorium solo baryton, na Benedictus „Ojciec nasz“ chór na 4 głosy.

— W kościele św. Aleksandra podczas summy chór amatorów pod kierunkiem p. Pawlewskiego, odśpiewał Mszę Krogulskiego N-o 8 na graduale „Do Ciebie głos“ Adama, na offertorium duet Merkandante, na Benedictus duet Loosa, a na Agnus Ave Maria Gounoda.

— W kościele św. Marcina wotywę miał JX. Prosper Niemiński, oraz i kazanie powiedział, a sumę odprawił JX. Pawłowski.

— W kościele św. Ducha (na przeciw Mostowej ulicy), wotywę odprawił JX. Ballach, sumę JX. Kołaczewski, w tymże kościele codziennie o godz. 9 rano, odprawia się nowenna do Matki Bożkiej Zwiastowania.

— W dniu wczorajszym w kościele Matki Bożkiej Łaskawej (obok katedry), wykonano w czasie summy Mszę Bemma, a na graduale na 4 głosy z organem „Ojciec nasz“ po raz drugi przez p. Karola Müllera ułożony, pod dyktando p. Prochaski (ojca).

— Dzisiaj passja w kościele św. Ducha (na przeciw Mostowej ulicy), jutro zaś (przy ulicy Zakroczymskiej) w kościele św. Franciszka Serafickiego, gdzie wygłosi słowo Boże z ambony JX. Ludwik Walichnowski.

— Wielebny Jks. Leopold Otto, Superintendent zboru Cieszyńskiego, bawiący od kilku dni w naszym mieście, na wczorajszym nabożeństwie w kościele ewangelicko - augsburskim, odprawiał nabożeństwo w językach polskim i niemieckim, oraz głosił Słowo Boże, również w obu tych językach, w obec publiczności zgromadzonej do natłoku.

— Ukaz do rządzącego senatu. — Ukazem Naszym, w dniu 21 Września 1868 r. do rządzącego senatu wydanym, poleciwszy zarząd interesów wyznania greckokatolickiego w guberniach Królestwa Polskiego, poddać pod władzę Ministra Oświecenia Publicznego, zlecieliśmy mu uczynienie przedstawienia względem stosownego urzędzenia pomienionego zarządu. Obecnie, zatwierdźmy złożone przez Ministra Oświecenia, za porozumieniem się z Jenerał-Feldmarszałkiem Hrabą Bergiem, a w Komitecie do spraw Królestwa przejrza-

ne projekty organizacji tego zarządu, rozkazujemy: 1) Istniejący w mieście Warszawie zarząd interessów grecko-unickich zaraz zwinąć, a zostających w nim urzędników, którzy nie otrzymują innego przeznaczenia, uważać za spadłych z etatu, podług ogólnej zasady; wszelkie zaś akty tego zarządu oddać do Ministerstwa oświecenia publicznego. 2) Do załatwiania interessów grecko-unickich pod władzą Ministra oświecenia publicznego, ustanowić przy nim osobną kancelarję, podług zatwierdzonego przez Nas i tu dołączonego etatu, przeznaczwszy oprócz dotychczasowych przy Ministrze, jeszcze jednego urzędnika do szczególnych poleceń V. klasy dla sprawowania obowiązków, jakie będą nań przez Ministra włożone. 3) Z podaniem pod władzę Ministra oświecenia publicznego interessów wyznania grecko-unickiego, Minister obowiązany będzie i w tych interessach stosować się do art. 245, 248 i 250 org. minis. t. I. zb. p. 1857 roku, i podług tego, w razie potrzeby nowych środków w tych sprawach lub szczególnych rozporządzeń, dotyczących porządku i dobra ogólnego kraju, żądać poprzednio wiadomości i wniosków od głównego Naczelnika kraju. W innych zaś przedmiotach Minister oświecenia publicznego znosi się bezpośrednio tak z władzą djecezną chołmską, jako też z naczelnikami gubernij, w których zamieszkują greko-unicy, żądając od nich w sprawach grecko-unickich wniosków i udzielając tymże bezpośrednio decyzje. 4) Wykonanie tego poruczyć Ministrowi oświecenia publicznego i Namiestnikowi w Królestwie, w czem do kogo należy. Rządzący Senat, dla wykonania niniejszego ukazu Naszego, wyda stosowne rozporządzenie. — Na oryginalne własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano: „ALEXANDER“. — W pałacu Zimowym, 14 Lutego 1869 roku. (Dz. W.)

— *Warszawski miejscowy zarząd towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników*, zostający pod najwyższą opieką Jej Cesarskiej Mości, na mocy § 64-go ustawy tego towarzystwa, odesłał jednocześnie do głównego zarządu sprawozdanie o działalności miejscowego zarządu i komitetu dam, od czasu ich ustanowienia do 1-go stycznia r. b. z właściwymi aneksami i wnioskami kommissji rewizyjnej składającej się z trzech osób: jenerał-lejtnanta inżynierji Awreggio, zarządzającego warszawską izbą obrachunkową, radcy stanu v. Hübeneta i pomocnika intendenta okręgowego jenerał-majora Wikhorsta. Dziennik Warszawski podał odpisy tych sprawozdań wraz z aneksami i wnioskami kommissji rewizyjnej do wiadomości publicznej.

W sprawozdaniu o działalności warszawskiego miejscowego zarządu towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników, od 1-go maja 1868 do 1-go stycznia 1869 r. wyczytujemy szczegóły o utworzeniu się miejscowego zarządu. Namiestnik Królestwa Polskiego, Jenerał Feldmarszałek Hrabia Berg otrzymawszy w lutym 1868 r. odezwę prezesa głównego zarządu towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników jenerał adjutanta Zielonyj, o pomoc do założenia w Warszawie tak zarządu miejscowego, jak i innych określonych w Najwyższej zatwierdzonej ustawie instytucji, raczył uznać za właściwe, ograniczyć się z początku na ustanowieniu w Warszawie tylko miejscowego zarządu towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników komitetu dam. Po zebraniu wiadomości o osobach pragnących przyjąć udział

w tej dobroczynnej sprawie, wyznaczone było na d. 1 (13) maja 1868 r. ogólne zebranie w celu wybrania członków miejscowego zarządu według przepisów ustawy Najwyższej zatwierdzonej 3-go maja 1867 r.; przy wyborze tym, odbytym w obecności Jenerał-Feldmarszałka, wybrani zostali większością głosów następujący członkowie w liczbie 16 ze znajdujących się 74 na ogólnem zgromadzeniu założycieli towarzystwa: jenerał-adjutant baron Ramsay; arcybiskup warszawski i nowogiejorgiewski Joaniejusz; jenerał adjutanci: Patkul, Minkwitz, baron Meller-Zakomelski, Krasnokutski, jenerał-lejtnanci: Geczewicz; Dieterichs; tajny radca Słowjew; jenerał-majorowie: z orszaku Jego Cesarskiej Mości baron Frederiks, Sobolewski, Czernicki 3-ci, Chomentowski, Katalej, Zatler, rzeczywisty radca stanu Pfel. Zaraz potem z łona wymienionych członków wybrani zostali większością głosów: na prezesa, jenerał-adjutant baron Ramsay, na jego towarzysza, jenerał-adjutant Minkwitz, na kassjera, jenerał-major Chomentowski, na zastępcę kassjera rzeczywisty radca stanu Pfel. Z powodu konieczności referenta, wybrany został na tę godność przez jenerał-adjutanta barona Ramsaya rzeczywisty radca stanu Prawiedników.

Działalność miejscowego zarządu. O składzie towarzystwa. Dla obeznania wszystkich stanów tutejszego kraju z przepisami Najwyższej zatwierdzonej ustawy towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników, sprowadzono z głównego zarządu towarzystwa potrzebną ilość egzemplarzy tej ustawy w języku ruskim i obcych, i rozesłano takowe do naczelników wojsk i zarządów sztabowych warszawskiego okręgu wojskowego, jak również do miejscowych władz cywilnych w Królestwie Polskiem.

W przedmiocie skarbonkowych ofiar postanowiono, aby na przyszłość naczelnicy wojsk nie opuszczali żadnych poborów skarbonkowych, bez zezwolenia na to według ustanowionego porządku, zarząd miejscowy na posiedzeniu 9 sierpnia postanowił: nie urządać osobnych skarbonek dla zbierania pieniędzy, z uwagi, że takowe zbieranie nie pozwala przewidywać znacznych ofiar pieniężnych.

Zbierane ze składek członków i ofiar summy pieniężne, na mocy § 56 ustawy towarzystwa powinny być składane do banku państwa, jego kantorów i oddziałów, do kass oszczędności lub miejskich banków gminnych, jako depozyta na żądanie lub na rachunek bieżący towarzystwa, stosownie do tego, co będzie uznane za korzystniejsze, unikając w miarę możliwości zachowywania przy zarządzie pieniędzy wyżej nad 100 rubli srebr.

Z upoważnienia Namiestnika Królestwa Polskiego założony został w Warszawie komitet dam towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników, który rozpoczął swe działania 3 (15) września 1868 roku.

Nadesłane z głównego zarządu przy odezwie z dnia 27 lipca 1868 r. Nr 381 wzory przyrządów lazaretowych i ambulansowych dla ranionych i chorych wojowników, na zasadzie § 69 ustawy towarzystwa oddano komitetowi dam do kierowania się niemi. Na posiedzeniu miejscowego zarządu 19 grudnia postanowiono: udzielić do rozporządzenia komitetu dam na kupno materiałów, szczególnie na szarpje i inne ambulansowe przyrządy, na pierwszy raz 300 rs. z ogólnej summy, która wpłynęła do miejscowego zarządu, na mocy § 55 Najwyższej zatwierdzonej 3 maja 1867 r. ustawy.

W płynęło jako przychód: składki członków: od 206 założycieli, którzy wnieśli po 10 rsr. i więcej każdy, a 5 po 200 rsr. jednorazowo, 3,183 rsr.; od 595 rzeczywistych członków, którzy wnieśli po 3 rsr. i więcej każdy, a 5 po 50 rsr. jednorazowo, 2,172 rsr.; od współuczestników, którzy złożyli summy w mniejszej ilości, otrzymano za pośrednictwem różnych zarządów i władz 1,258 rsr. 85½ kop., zebrano za nadesłane z głównego zarządu 25 egzemplarzy dzieła generał-majora Satlara: „Los ranionych i chorych podczas wojny,“ 6 rsr. 50 kop. Przy początkowym wpływie składek członków, było zakupione kilka listów likwidacyjnych Królestwa Polskiego, lecz następnie listy te zamieniono na gotowiznę, złożoną do banku polskiego na procent, przyczem otrzymano wyżej nad poprzednią sumę o 8 rsr. 87½ kop. Razem 6,629 rs. 23 kop. Oprócz tego przyjęto od warsawskiego komitetu dam 901 rsr. 55 kop. W ogóle zatem 7,530 rsr. 78 kop.

Od warszawskiego bankiera Epstejna otrzymano papieru do pisania dla zarządu miejscowego za 20 rsr.

Z powyższej summy udzielono komitetowi dam, na kupno materiałów, na szarpie i inne zapasy ambulanse 300 rsr. Pozostało 1 stycznia 1869 roku 7,230 rsr. 78 kop. Cała ta summa złożoną została różnemi czasami do banku polskiego na procent.

Do tego dołączają się: lista ogólnego składu członków miejscowego zarządu w porządku alfabetycznym, z wykazaniem ile każdy wniósł pieniędzy, jak również wykaz pieniędzy zebranych od współuczestników i wykaz numerów biletów bankowych na wyżej wspomnianą sumę złożoną w banku polskim.

Od czasu założenia w Warszawie miejscowego zarządu towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojowników, wiele dam, szczególnie rosjanek, wyruszało niejednokrotnie życzeniem utworzenia w tutejszem mieście i komitetu dam, który przez swą działalność mogłby pomagać do osiągnięcia filantropijnych celów towarzystwa i przynosić mu korzyść przez swe starania. Marja Aleksandrówna Patkulowa podjęła się trudu wystarania się o upoważnienie do utworzenia komitetu dam. Odwoławszy się listownie w tym przedmiocie do JW. Hrabiego Namiestnika, i otrzymawszy od niego żądane zezwolenie, Marja Aleksandrówna Patkulowa zaprosiła do siebie 3 września r. z. wszystkie damy, będące członkami-założycielkami towarzystwa, dla rozważenia zamierzonego dzieła. Po odcytaniu odpowiedzi Hrabiego Namiestnika i najwyższej zatwierdzonej ustawy, obecne, wybrały do składu komitetu dam następujące dwanaście osób: M. A. Patkulową, baronową E. M. Mengdenową, M. A. Brauschweigową, O. A. Sołowiewową, K. S. Allerową E. J. Molerową (z powodu jej ubycia wybrana S. M. Feuchtnierowa), A. A. Rozwadowską, A. R. Brewernową, A. J. Śluczewską, M. K. Muchanowową, A. T. Pistol korsową i księżną M. M. Wachwachowową. Na przysługującą wybrana została M. A. Patkulowa, na jej towarzyszkę baronowa E. M. Mengdenowa, na kassjerkę A. R. von Brewernowa, a na referetkę księżna Wachwachowowa. W ciągu czterech miesięcy upłynionych od czasu założenia, komitet dam zgromadzał się pięć razy, a wnosząc z dość pomyślnego początku, spodziewa się, że jego przewidywania skutku nie będą próżne. Uznając od tego za niezbędną pomoc małżonki Hrabiego Namiestnika, komitet uznał za właściwe wybrać hrabinę Bergową na członka honorowego i udał się do głównego zarządu

z prośbą o wniesienie tej propozycji pod rozprawę następnego ogólnego zgromadzenia, i o przedstawienie następnie na zatwierdzenie Najjaśniejszego Pana, na mocy § 10. Stosując się do celów towarzystwa, komitet dam uznał za swój obowiązek starać się, w miarę możliwości o utworzenie i w Warszawie, za przykładem innych miast w Rossji, siostr miłośierdzia, które w razie wojny byłyby gotowe pielegnować ranionych.

(*Dalszy ciąg nastąpi*) (Dz. War.)

— Kommissja Najwyżej ustanowiona dla oszacowania nieruchomości w obrębie esplanady Warszawskiej Aleksandrowskiej Cytadeli położonych, wzywa właścicieli fabryk w granicach esplanady znajdujących się, ażeby bezzwłocznie postarali się o poświadczenie ksiąg fabrycznych i rachunków przez Trybunał Handlowy Warszawski; ponieważ bez poświadczenia ksiąg rachunkowych, Kommissja postawiona jest w niemożności przyznania, wykazanych w tychże księgach ilości dochodów i wydatków. Razem z poświadczeniami w taki sposób księgami mają być przedstawione do Kommissji i wyciągi z ksiąg z wykazaniem dochodów i wydatków fabrycznych, czystego zysku za lata w wyciągu oznaczone (przez 10 lat ostatnich) z podziałem jak dochodów tak i wydatków w ogólnej ilości na przedmioty, z których dochód lub wydatki wynikły. Rozporządzenie niniejsze nie jest obowiązującym dla właścicieli fabryk tabaczych, cukrowych i dystylarni.

— 1752 —

— Ł — Na 3105 lat przed Narodzeniem Chrystusa, za panowania króla jerozolimskiego Joaza, wstąpił na tron brytyjski król Lear, który mądrym panowaniem doprowadził naród swój do potęgi i znaczenia. W późnej starości, niezdolny utrzymać berła w słabej dłoni, zapragnął rozdzielić rozległe swe państwo pomiędzy trzy córki. W tym celu przywołał je przed siebie i zażądał, aby każda po kolei, wyraziła mu w słowach siłę swego przywiązania. Dwie starsze córki prześcigały się w wynurzeniach uczuć, najmłodsza jednak Kordelja, nie mogąc serca przełać w słowa, odpowiedziała, że kocha go tyle tylko, ile jej nakazuje obowiązek. Rozgniewany tem Lear, wydziedzicza Kordelję, a Gonerili i Reganie oddaje władzę nad dwiema połowami kraju, mając sam przebywać kolejno, to u jednej to u drugiej. Kordelja zaś, wzgardzona przez ojca, oddaje swą rękę Aganippusowi, jednemu z 12tu królów Galji, który oceniając jedynie przymioty jej duszy, przyjmuje ją bez żadnego dziedzictwa.

Wkrótce jednak Goneril'a i Regana, wykazują całą kłamliwość swych zapewnień. Czarna ich niewdzięczność dochodzi do tego stopnia, że wypędzają starego ojca, odmawiając mu schronienia.

Lear znajduje przytułek na dworze Aganippusa, który nawet wysłał swoje wojska przeciwko niewdzięcznym córkom. Szczęście sprzyja rycerzom Galji i Lear zostaje przywrócony na tron. Po śmierci jego wkrótce nastąpię panuje Kordelja, lecz w 5 lat później stracona z tronu przez siostrzeńców, zamknięta w więzieniu, meżną ręką odbiera sobie życie.

Takie podanie, zawarte w starych kronikach, posłużyło Shakespearowi za osnowę wzniosłej tragedji, która wypełniła sobą cały wczorajszy odczyt p. Lewestama.

A przyznać musimy, że było jej trochę za ciasno w ramach tej jednogodzinnej prelekcji.

Prelegent zwrócił przedewszystkiem uwagę na wysoką traicność utworu. Namiętności ludzkie walczące przeciwko prawom odwiecznego porządku i harmonji moralnej, w żadnym utworze Shakespear'a nie dochodzą do takiej potęgi i rozszalenia. Ta walka zdaje się być bojem Tytanów z niebem.

Ani chyłność i przewrotność Ryszarda IIIgo, ani niepomahowana ambicja Makbeta, ani namiętna miłość Romea, nie dadzą się porównać z tą burzą żądz, które w „Królu Learze“ wywracają porządek społeczny i związki rodzinne.

Poeta przenosi widza w przedhistoryczną epokę bohaterskiej Galii i Germanii. Demoniczne potęgi pierwotnej natury ludzkiej, wrą tu rozhukanym szaleem, namiętność raz pobudzona, nie zna granic. Społeczność wstrząsa się w swoich posadach: miłość zastyga, przyjaźń rozerwana, potargane węzły rodzinne, po miastach bunt, po wsiach niezgoda, przewrotność i zgubne zniszczenia, — oto tło epoki.

Z tego chaosu zbrodni, żądz, podstępów, cierpień i okropności, wychyla się olbrzymia, uroczysta postać Leara. Dobre i szlachetne popędy naturalne tej monarszej natury, przeradzają się w próżność i egoizm, pod wpływem pochlebstwa tłumu. Egoizm ten widnieje we wszystkich stosunkach starego króla nawet w stosunkach rodzinnych. Córkę jego, to tylko pierwsze podane potężnego władcy, drżące na każde jego skinienie.

Samolubstwo Leara przebija się i wtedy, kiedy niezdolny już utrzymać berła w drżącej dłoni, pragnie rozdzielić pomiędzy córki, dzielnice swoje. Odstępując władzy królewskiej, chce upoić się jeszcze słowami miłości córek i do tych objawów przywiązania ma zastosować ich udziały, niepomny, że serca brudne i nikczemne łącno kłamią uczucia dla dopięcia materialnych celów, a czyste i szlachetne dusze, nie zdolne są splemić się fałszem, i nie ugną się nawet pod groźnym gniewem tyrana.

Dlatego Kordelja pada ofiarą swej szczerości, podczas gdy jej dwie starsze siostry w nagrodę nadętych przechwałek, dzielą pomiędzy siebie ziemię i władzę nad państwem.

Lear odrzuciwszy i wydziedziczywszy Kordelję, potargawszy pod wpływem namiętności, prawo harmonji moralnej, pada wkrótce ofiarą swego zaślepienia. Wyrodne córki Gonerilla i Regana, posiadłszy władzę, zrzucają maskę obłudnego przywiązania i ukazują się w całej nagości swej potwornej natury.

Niedołężny starzec, wypędzony z domu własnych córek, bez schronienia, pod ogniem piorunów, wśród wycia wichrów, złamany i drżący, błąka się po pustyni. Wszyscy jego towarzysze, pochlebcy w dobrej doli, przeniewiercy w złej, opuścili go; pozostał mu tylko jeden — trefniś dworu, błazen, nędzarz, przybrany w osłą czapkę z dzwonekami, aby bawić króla.

Tutaj, — w obec tej walki żywiołów, w obec burzy, huczającej w jego własnej duszy, w obec nagiej nędzy, ukazującej się oczom jego w osobie Edgara, Lear doznaje uczucia obcego mu dotąd — miłosierdzia. Szlachetna jego natura, skrzywiona namiętnościami — poczyną się w nim odradzać, a ostateczne odrodzenie i uleczenie jego obłąkanego umysłu, dokonywa się pod wpływem Kordelji.

Idea więc moralna, wzniosła, tryumfuje w tragedji. Lear i Kordelja giną wprawdzie, bo nie są już dla tego świata, ale widz zostaje zaspokojony, bo pogwałcone prawo iści się i zwycięża.

P. Lewestam w odczycie wczorajszym, opowiedział treść tragedji, przeplatając ją licznymi przytoczeniami wydatniejszych ustępów utworu.

W przedstawieniu treści, prelegent trzymał się głównie losów i kolei samego króla Leara, jako punktu środkowego całej akcji dramatu. Ztąd i analiza charakteru samego bohatera sztuki, była głównym przedmiotem zajęcia szanownego prelegenta. O innych postaciach wspomniał o tyle tylko, o ile to było potrzebnem dla uwydatnienia przejść i przewrotów, jakie w duszy Leara zachodziły.

Zapowiedziany rozbiór „Kupca weneckiego“, odłożony został na następującą prelekcję, co niewymownie zaszcuziło pragnących dokładniej poznać dramat Szekspira, przed jego przedstawieniem na scenie.

— — — Tyleśmy się nasłuchali koncertów na rzecz *kuchen drogich*, że publiczność niezwykle tłumnie wczoraj się zbiegła dla wysłuchania koncertu, danego na rzecz *kuchen tanich*. Bo też zastanowiwszy się dobrze, wszyscy zgodzą się na to, że celem wszystkich koncertów, zwykle bywa opłacenie kuchen, dostarczających jadła koncertantom. Gdyby bowiem, choć popisu, zdobycie sławy, krzewienie sztuki, były jedynymi bodźcami do dawania koncertów, toby na nie wpuszczano bezpłatnie. Ale, niestety, żaden artysta, choćby największy, sławą się nie napoi, ideałami nie nakarmi. Największy geniusz, równie jak zwykły śmiertelnik, potrzebuje się troszczyć o zaspokojenie potrzeb swego ciała, bez którego duch istnieć nie może. Że zaś pokarm nieodbitą i najgwałtowniejszą jest człowieka potrzebą, więc większą część dochodu ze wszystkich koncertów musi nań się obracać.

Rzecz bardzo naturalna, że każdy artysta mając *smak* wykształcony, lubi dobrze i smaczno jadać. Że zaś dobry i smaczny stół drogo kosztuje, więc prosty z tego wniosek, że wszystkie zwykłe koncerty dają się na rzecz *kuchen drogich*.

Inny był cel koncertu wczorajszego. Tu już chodziło nie o zdobycie środków na zaspokojenie czyichś wybrednych zachcianek, ale o dostarczenie ludziom potrzebującym taniego posiłku. Taki cel zawsze u nas chętny odgłos znajdzie, czego koncert wczorajszy jawnym był dowodem. Obszerna sala Resursy Obywatelskiej zaledwo mogła pomieścić liczną publiczność.

Chociaż każdy ze słuchaczy drobną kwotą się przyczynił do osiągnięcia zamierzonego celu, nikt jednak tak hojnego datku nie udzielił, jak biorący w koncercie udział artyści i amatorowie pięci obojga z przewodniczącym im panem Quattrinim.

Koncert się odbył według programu, z wyjątkiem Duettina Rossiniego „I Marinari“, które wcale wykonaniem nie było.

Pomiędzy innemi utworami z przyjemnością usłyszeliśmy „Andante“ z tercetu pana Henryka Jareckiego, po raz drugi publicznie wykonane.

Z pomiędzy egzekutorów ogólną na siebie zwróciła uwagę panna Czujkówna swym pięknym w niskich tonach głosem.

Zresztą wszystkie numery programu musiały publiczności się podobać, bo każdy z nich sutemi był obsypyany oklaskami, a niektóre powtarzać zmuszono.

— — — W przedstawionej w Sobotę na scenie teatru Rozmaitości, charakterystycznej komedji Korzeniowskiego „Żydzi“, rolę Prezesa Zadziwnowskiego po raz pierwszy przedstawił p. Surewicz.

W odtworzeniu typu nadętego pół-panka, który za-tywszy w dobrobycie zdobytym lichwą, cieszy się o-gólnym szacunkiem dlatego jedynie, że nie miał w ży-ciu ani jednego... kryminalnego processu, p. Surewicz dowiódł, że ani wiek, ani długa i mozolna praca, nie zabijają oryginalności, gdy ta leży w duchu artysty.

W scenie z karykaturalnie naszkicowanemi przez autora, a przez artystów jeszcze jaskrawiej przedsta-wionemi szlachetkami: Brzydkiewiczem i Bartoszew-skim, którzy przynoszą swoje fortunki na procent, oraz w scenie kolizji z deklamatorsko-prawym komorni-kiem, gra Prezesa była urozmaiconą bardzo dobrze pomyślaną akcją i jego rozmowy widniały pojęciem dokładną myśli autora.

Odpowiednio też ucharakteryzował Prezes twarz swoją wyrazem egoistycznego chłodu i pogardy dla kłaniających mu się uniżenie.

Sobotnie przedstanie „Żydów“ jak zwykle, było sta-rannie wykonane i zadowolniło najzupełniej dość lic-znie zebraną publiczność, co zaświadczała ożywiona fi-zjognomja sali teatru i kilkakrotne żywe wybuchy o-klasków.

Na scenie wielkiej, jednocześnie artyści włoscy, dla niezbyt licznie zebranych w sali miłośników wesołych melodji, wykonywali operę „Fra-Djavoło“, w której rolę „Anglika“, słynną w dziejach naszego teatru, de-biutem Zółkowskiego, gra na swój sposób z humorem i szczęśliwemi efektami p. Kozieradzki.

— W dniu 17 b. m., to jest we środę, odbędzie się nabożeństwo żałobne z wigiljami o godzinie 10ej z ra-na, w kościele Opieki Ś-go Józefa, na Krakowskiem Przedmieściu, za duszę ś. p. księdza Felicysyma **Szymanowskiego**. Pozostała matka wraz z rodzeństwem nieodzwołanej pamięci zmarłego, zapraszają na nie Krewnych i tych wszystkich, w których pamięci i ser-cu pozostał. (1—2) (2816)

— Dnia 14 Marca 1869 o godzinie 11 wieczorem zesła z tego świata Regina z Bernstejnów **Graden-witzowa**, wdowa, w wieku lat 60; w smutku pozostale dzieci zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Zna-jomych na wyprowadzenie zwłok, w dniu 16 b. m. to jest we Wtorek, o godzinie 1-szej po południu z domu pod Nr 647 i 8, przy ulicy Przejazd.

—1780— (2,802)

— Aniela **Kondratowiczówna**, panna w wieku lat 56, po długiej słabości, w dniu 13 marca r. b., przeniosła się do wieczności. Eksportacja zwłok odbędzie się w dniu dzisiejszym, to jest w poniedziałek o godzinie 2-jej, z kościoła dolnego Ś-go Krzyża na cmentarz po-wązkowski.

—1763—

— Aleksander **Nikitin**, dymisjonowany pułkownik artyllerii, po krótkiej i ciężkiej słabości, w nocy z So-boty na Niedzielę, życie zakończył. Pozostałych Kol-legów i Znajomych nieboszczyka; zaprasza się na wy-prowadzenie zwłok zmarłego, jutro t. j. we Wtorek: o godzinie 10 z rana, z mieszkania przy ulicy Alei Ujazdowskiej Nr 1669 (nowy 19), na cmentarz wolski.

—1770—(2814)

— (Art. nad.) W dniu 19 lutego r. b., ś. p. Justyna z Kilanowskich **Ryg**, dawszy życie bliźniętom, zgasła w sile wieku, pozostawiając ośmioro dzieci w sieroc-twie. Biedne aniołki nie uczuły słodkiego uściśnienia matki, nie przyjęły pierwszego pokarmu z jej tkliewaj piersi, zostały już same, pod zimną obcych opieką. —

Niechaj jej spokój świeci w mogile! Pogrzebnemu or-szakowi, towarzyszącemu smutnemu przeprowadzeniu zwłok do miejsca wiecznego spoczynku, a szczególnie towarzyszącej sztuki blacharskiej, którzy z taką przy-chylnością wyświadczyli ostatnią zmarłej przysługę, niosąc ją na swych barkach, do grobu, składa najczul-sze podziękowanie matka z całą rodziną.

— (Art. nad.) z *Kalisza*. — W dniu 22 lutego, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona ŚŚ. Sakramen-tami, przeniosła się do wieczności Marja z Dzierzgow-skich **Texelowa**, żona artysty tutejszego teatru. Ś. p. Marja, jako artystka dram: przed 6-ciu laty, występowa-ła na scenie lubelskiej z powszechnem zadowolenie-niem publiczności. Słabe zdrowie nie dozwalało jej poświęcić się dalej dramatycznemu zawodowi, i ze stratą dla sztuki, opuściła scenę, poświęciwszy osta-tnie lata swego życia wychowaniu dzieci, i w tym ci-chym swem obowiązku, osładzając życie męża, była przykładną matką, wzorową żoną i potrafiła zyskać za życia nieklamany szacunek u tych, którzy ją zna-li, jak również żal ogólny po śmierci. — Cześć tobie zacna Marjo! — Jeden z kolegów *B. L.* —1769—

— W Lublinie, w dniu 7 b. m. zmarła ś. p. Joanna z Trebickich **Kwiatkowska**, wdowa po b. oficerze b. wojsk polskich.

Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczyn-nych. — Z mocy upoważnienia JW. Jenerał-Feldmar-szałka hr. Namiestnika Królestwa, zbieraną będzie doroczna kwesta Wielko-tygodniowa po kościołach i kaplicach Rzymsko-Katolickich w Warszawie, przy Grobie ZBAWICIELA w Wielki Piątek i w Wielką Sobotę, czyli 14/26 i 15/27 Marca r. b. na rzecz tych-że kościołów, oraz na korzyść szpitali i innych zakła-dów dobroczynnych warszawskich wszelkich wyznań, urządzeniem której, w imieniu Rady Głównej Opiekuń-czej, za jej porozumieniem się z JW. Jks. Administrato-rem Archidiecezji Warszawskiej, zajmuje się Członek Rady, hr. Stanisław Ostrowski. Do odbywania tej kwesty uproszone zostały i kwestować będą damy, jak następuje:

W kościołach: JO. JW. WWne:

1) Metropolitalnym Śgo Jana, **BRAUNSCHWEIG Ma-rja**, małżonka senatora, z siostrą panną **Karoliną GŁAZENAP**.

2) Matki Boskiej Łaskawej, (dawniej XX. Pijarów, ulica Śto-Jańska), Marja z Oborskich **MICHAŁOWSKA**, z córką Zofją i panną **Marją POPIELÓWNĄ**.

3) Śtej Anny (dawniej OO. Bernardynów), **KARNIC-KA** Emilja senatorowa, z córkami i siostrzenicą, panną **Adelą SULISTROWSKĄ**.

4) Śgo Józefa Oblubieńca (dawniej XX. Karmelitów ul. Krakowskie Przedmieście), hr. **OSTROWSKA** Stani-sławowa, hr. **MIKORSKA** Helena.

5) Śgo Józefa Opieki (pp. Wizytek), **PRUSZYŃSKA** Helena z córką **Felicją**.

6) Śgo Krzyża, **Adela** z hr. Starzeńskich hr. **STA-DNICKA**, z panną **Ludwiką GERLICZÓWNĄ**.

7) Śgo Aleksandra, **Aleksandra** z hr. **Laval'ów** hr. **KOSSAKOWSKA**, **Natalja** z książąt **Woronieckich** **LA-SOCKA**.

8) Śtej Trójcy (dawniej OO. Trynitarzy, na Solcu), **Emilja STALEWSKA** z panną **Marją STALEWSKĄ** i **Ma-lwina HAGENOWA** z pannami **Anielą** i **Olimpią KRAU-ZÓWNAMI**.

9) Śtej Barbary (na cmentarzu Śto-Krzyżkim), **Ju-**

lja z Zalewskich TREMBIŃSKA, Julia z Zalewskich ZA-
PIŃSKA, z panną Joanną DĄBROWSKĄ.

10) Wszystkich Świętych (na Grzybowie), Wirginja
WITKOWSKA pułkownikowa, z pannami: Aurelją BO-
ROWSKĄ i Józefą TOROSIEWICZÓWNĄ, oraz panie He-
lena JAWORSKA i Leokadja NOWIERSKA.

11) Śgo Karola Boromeusza (ulica Chłodna), Zofja
HUBE, z pannami Anielą ROSZKOWSKĄ i Justyną BRO-
DOWSKĄ.

12) Narodzenia Panny Marji (dawniej OO. Karme-
litów na Lesznie), Bronisława z Zawistowskich GUT-
MANOWA.

13) Śgo Antoniego (dawniej OO. Reformatów), Ma-
rja MOKRONOSKA, z córkami i panną Heleną PAWLI-
KOWSKĄ.

14) Śgo Andrzeja (pp. Kanoniczek) Glycerja WIT-
KOWSKA jenerałowa, z córką Marją, oraz z pannami:
Kazimirą KALIŃSKĄ i Wirginją WITKOWSKĄ.

15) Przemienienia Pańskiego (dawniej OO. Kapucy-
nów), Natalja z Czarneckich BOGOWOLSKA, Helena
KOELICHENOWA, z panną Marją LEMAŃSKĄ.

16) Śgo Marcina (dawniej OO. Augustjanów ul. Pi-
wna), Aleksandra z Kanabichów ŚULATYCKA, z panna-
mi: Bronisławą ŚULATYCKĄ, Bronisławą BLUMÓWNĄ
i Melanją KRZYŻANOWSKĄ.

17) Śgo Ducha (dawniej po Pauliński), Franciszka
ze Szwardów BENEVENIOWA, Wanda z Kaplińskich
SKULSKA.

18) Śgo Jacka (dawniej OO. Dominikanów), Joanna
NEYBAUROWA, Magdalena DZIEDZICKA, z córką Wi-
ktorją.

19) Śgo Kazimierza (PP. Sakramentek), Lucyna
z Wilkoszewskich KOSKOWSKA, Feliksa z Dybowski-
ch BONAROWA, z córkami Leokadją i Antoniną.

20) Panny Marji, Zofja KUCZOWA z córkami.

21) Śgo Franciszka Serafickiego (dawniej OO. Fran-
ciszkanów), Tekla z Bojarskich PRZYJEMSKA, Aniela
z Pawlików JAROCKA.

22) Śgo Jana Bożego (dawniej OO. Bonifratrów),
Marja UNGROWA z pannami Wandą ZAGÓRSKĄ i Wan-
dą SOBIESZCZAŃSKĄ.

23) W kościele parafjalnym na Pradze, Marja WOJ-
CIEKIEWICZOWA i Józefa ze Śmigielskich DOBIESZEWSKA.

24) Śgo Karola Boromeusza (na Powązkach), Joan-
na z Andrychiewiczów SZULCOWA, z pannami Karo-
liną ŚCISŁOWSKĄ i Augustą ZIELIŃSKĄ.

W kaplicach:

1) W Domu Schronienia Najświętszej Marji Panny
(ul. Żytnia), Namiestnikowa hrabina Leopoldyna BERG.

2) W gmachu Warsz. Tow. Dobrocz., Marja ze Słu-
bickich MNIEWSKA, z panną hrabianką Zdzisławą
MIĄCZYŃSKĄ.

3) W Instytucie Śgo Kazimierza (na Tamce), Leo-
kadja z hr. Potockich księżna WORONIECKA.

4) W Szpitalu Dzieciątka Jezus, Elżbieta MOGIEL-
NICKA, z synową Kamillą.

5) W Szpitalu Śgo Ducha (Elektoralna), hr. Hele-
na TYSZKIEWICZOWA i Julia HEŁCZYŃSKA, z córką
Marją.

6) W Domu Schronienia Śgo Ducha i Panny Marji
(na Nowem-Mieście, przy kościele Panny Marji) Ale-
ksandra z Nieprzeckich MARCZEWSKA, z pannami: Ma-
rją KELLERÓWNĄ i Marją BIEDRZYCKĄ.

Napis na stolikach cel kwesty wskazywać będzie.

Oczem Rada Główna Opiekuńcza ma zaszczyt po-
dać do wiadomości powszechnej, nie wątpiąc, że mie-

szkańcy Warszawy, jak zawsze do ofiar dobroczynnych
gotowi, tak i tą razą w wielkich dniach, przy Gro-
bie CHRYSTUSOWYM, jedną z najpiękniejszych u-
święcą chwil pobożności,—składaniem, według każdego
możności, darów dla ubóstwa na ołtarzu miłości bli-
źniego.

Warszawa dnia 1/13 Marca 1869 roku.

Prezes, Jenerał-Lejtnant, *Rożnow.*

Szef biura, J. Wojewódzki.

— *Rada Szezegółowa Opiekuńcza szpitala Ewan-
gelickiego w Warszawie* podaje niniejszem do wiado-
mości ogółu, że w dniu 5/17 marca r. b., to jest
w przyszłą środę, o godzinie 8-ej wieczorem, dany bę-
dzie na dochód tutejszego szpitala Ewangelickiego,
w sali Resursy Obywatelskiej Wielki koncert wokaln-
instrumentalny, pod przewodnictwem p. Müncheimera,
dyrektora opery, w którym najznakomitsi amatorowie
i artyści naszego miasta, udział mieć będą. Biletów
numerowanych po rs. 2 i rs. 1 k. 50, oraz nienumero-
wanych po rs. 1, nabyć można we wszystkich księgarni-
ach, oraz w kancelarii szpitala.

— Onegdaj odbyło się dwutygodniowe posiedzenie
Oddziału kuchen tanich, pod przewodnictwem pana
prezydenta miasta, prezesa oddziału. Po przeczytaniu
protokołu z poprzedniego posiedzenia, rozbiegano pro-
jekt Kuchni tanich dla starozakonnych i postanowiono
urządzenie osobnej sekcji dla administracji tych Ku-
chen; na przewodniczącego zaś nowej sekcji, zaproszono
projektodawcę Wgo Mat. Bersohna. Następnie kon-
trollerowie oddziału złożyli obrachunek i sprawo-
zдание za dni 35, czyli od dnia otwarcia, aż do 1go
Marca r. b., w którym wykazali, iż koszt założenia
i urządzenia pierwszej kuchni, wraz z przeróbką lo-
kału, wynosił ogólną sumę rsr. 1550 k. 49 na to wy-
płacono gotowizną tylko rs. 1036 k. 48½, ofiary zaś wy-
noszą rsr. 474 k. ½. Obiadów przez ten czas wydano
na miasto 2771, na miejscu spożyto 9059, czyli razem
sporządzono obiadów 11,830, których koszt wynosił łą-
cznie z administracją i t. d. rs. 1063. 80½, więc na je-
den obiad wypada kop. 8⁹⁹²/₁₀₀₀. Cyfry tej jednak nie
można brać za zasadę dalszych obliczeń, gdyż ceny
targowe produktów i inne okoliczności na zmianę jej
ciągle wpływać muszą. Przy końcu zdecydowano przy-
jęcie, sposobem próby, stałego buchaltera i postano-
wiono, aby nadal, dla uproszczenia manipulacji rachun-
kowej, wyasygnowane kwoty od razu składane były
u dyrektora i tenże wszelkie częściowe wypłaty usku-
teczniał. O projekcie drugiej Kuchni nic jeszcze sta-
nowczego nie można było zdecydować, gdyż w wyszu-
kaniu odpowiedniego lokalu wielkie zachodzą trudno-
ści i dalsze poszukiwania w okolicach Kolei żel. Warsz.
Wied., uznano za konieczne.

— *Stowarzyszenie spożywcze „Merkury.”* Z dniem
wczorajszym zamknięte zostało zapisywanie się na
członków założycieli tego stowarzyszenia i przyjmowa-
nie składek pieniężnych, których złożono: w 3 dniach
pierwszych przez 508 osób rsr. 4,503 k. 75, w sobotę
i niedzielę 392 osób rs. 3,157 k. 75, w ogóle osób 900
rs. 7,661.

Tak więc, stowarzyszenie uważa się za zawiązane,
a po ułożeniu list wyborczych, za dni kilka przystą-
pi do wybrania zarządu z pomiędzy stowarzy-
szonych członków, który stosownie do zatwierdzo-
nej ustawy, ma być przedstawicielem stowarzyszenia,
działać w jego imieniu i wykonywać obowiązki tą
ustawą przepisane.

O miejscu i dniu zebrania ogólnego członków do nastąpić mających wyborów, oraz o dalszem przyjmowaniu składek czasowo przerwaniem, przez pisma publiczne ogłoszonym będzie. Uczestnicy, chociaż i później przystępujący, zarówno ze wszystkimi mieć będą udział w korzyściach stowarzyszenia.

— „Gazeta Lekarska“ przytacza kilka cyfr statystycznych, wyjętych z „L'Industriel de Saint Germain en Lay“ (za listopad i grudzień 1868 r.) H. Le Guarn przytacza, iż 1,202 osób pogrzebanoby za życia, gdyby temu nie przeszkodziły rozmaite okoliczności. Od roku 1700 — 1865, liczą 341 osob, które się ocknęły same przez się, w chwili przygotowań pogrzebowych, lub wtedy gdy ich miano spuszczać do ziemi; od roku zaś 1845 do 1865 ocalono 41 osób w tych samych okolicznościach; — w innych wypadkach ocknienie następowało w daleko przykrzejszej chwili: w następstwie cięć chirurgicznych, albo też w czasie zbrodni dopełnianych w grobie. Podobnych zdarzeń, autor przytacza 15 przed r. 1700, a 20 w odstępie czasu od r. 1700 — 1832. Liczba wskrzeszonych od r. 1833 do 1865 wynosi 251, a z niej 157 przypada za czas od r. 1845 — 1865. Daleko smutniejszą jest liczba pochowanych świadomie za życia, ponieważ dochodzi do 325 wypadków, z których 51 miało miejsce od r. 1833 — 1865, a 27 od r. 1845 — 1865. Nakoniec, liczba podobnych wypadków, o których z położenia szkieletu, przekonano się dopiero przy exhumacji wynosi 582, a z tych 173 przypada od r. 1833 do 1865, o których H. Le Guarn przekonał się bądź za pomocą własnych poszukiwań, bądź też za pośrednictwem korespondencji; z liczby tych ostatnich na czas od r. 1845 do 1861, przypada 72.

— W ostatnim numerze „Tygodnika Ilustrowanego“, p. W. Kolberg, w artykule „o szkodliwości podwyższania placów i ulic“, objaśnia racjonalnie, że wilgoć w domach naszego miasta od pewnego czasu zwiększyła się niepomierne z powodu ściślej zabudowania ulic, a głównie skutkiem zabudowania placów dookoła. Przyczyną zaś ogólniejszą zwilgacania się mieszkań, jest stopniowe podwyższanie ulic i placów. Doświadczenie bowiem uczy, że powierzchnia gruntu w miastach powoli lecz ciągle się podnosi. Stare kościoły mają zwykle posadzki niższe niż poziom na zewnątrz je otaczający; widocznym to jest dowodem, że poziom przedtem nie był tak wysokim. Rzut oka na kościoły Opieki Ś-go Józefa i Ś-go Józefa Oblubieńca na Krak. Przed. wskazuje, że ulica przed nimi musiała być niższą. Podwyższenie poziomu ulic pochodzi ztąd, że przy każdym ich przebrukowywaniu i porządkowaniu, zasypuje się nierówności gruzem lub ziemią i nawozi się świeży piasek, ażeby miejscowy spadek stał się jak największy. Za podwyższeniem zaś jednych ulic, idzie znowu potrzeba podwyższania innych, poniżej ścieków leżących, i t. d. Ze znów budynki pierwotnie przy wyższych ulicach stawiane, nie podnoszą się, więc mieszkania coraz to niżej względem poziomu gruntu zewnętrznego są położone i ztąd wilgoć utrzymująca się w ziemi, łatwiej do nich przechodzi. Wykazawszy tak złe istniejące, p. Kolberg wykazuje konieczność obniżania ulic, co podobno zamierza skutecznie niezadługo już służba inżynierska miasta, gdyż przed niedawnym czasem dokonano już niwelacji całego ter ritorjum w obrębie rogatek.

— W sprawozdaniu stanu czynności Banku Pol-

skiego, od dnia 27 lutego do 6 b. m., pomieszczonem w sobotnim numerze „Gazety Handlowej“, okazuje się, że w kasie bankowej mieści się summa 4,342,462 rs. 87 kop. Większa połowa owej summy, bo 2,595,981 rs. 28½ k., znajduje się w kasie w monecie srebrnej.

— Po zbudowaniu amerykańskiej kolei żelaznej „du Pacifique“, jak donosi korespondent z Paryża do „Tygodnika Ilustrowanego“, można będzie spiesząc się trochę, odbyć w przeciągu dwóch i pół miesięcy całą podróż około kuli ziemskiej. Z Paryża zaś na herbatę do Pekinu amatorowie zdążą w ciągu dni trzydziestu siedmiu.

— Pomiedzy godziną 12 w nocy, a 2½ z piątku na sobotę, niektórzy mieszkający na Nowym Świecie, pomiędzy Sto Krzyżką, a Warecką obudzeni zostali hukiem i drżeniem szyb, a zarazem nieprzyjemna woń rozszerzyła się na całą tameczną okolicę. Powodem huku i nieprzyjemnej woni, było pęknięcie rury gazowej. W sobotę rano robotnicy fabryki gazowej odnaleźli miejsce na Ordynackiem, gdzie pękła owa rura.

— Dzisiaj powtórzenie przedstawienia amatorskiego w teatrze Dobroczyńności. Amatorowie odegrają komedje: „Przy kominku“, „Kto się kocha, ten się kłóci“, „Zręczność i przekora, a panna Stefania R. wypowie utwór Narcyzy, (Zmichowskiej Gabryeli), pod tytułem: „Szczęście poety“.

— Przypominamy, że osoby, które przyjęły na siebie obowiązek zbierania składek wielkotygodniowych, po domach, a mianowicie: pp. członkowie rad szczegółowych, opiekunów szpitali i członkowie rad cyrkulowych, winni zgromadzić się jutro o godzinie 7-mej wieczorem w Obywatelskiej Resursie.

— Donosiliśmy, że pozostała wdowa i syn po zmarłym w Płocku Ieku Foglu, złożyli u władzy deklarację, że na uczczenie popiołów ojca, na placu, który rząd przeznaczy, wybudują własnym kosztem szpital izraelski, mający pomieścić trzydziestu chorych, z tem zastrzeżeniem, aby szpital nosił imię zmarłego. Do założenia tego szpitala, wedle słów „Izraelity“, podał myśl p. Ludwik Lewita, który wspólnie z pp. Wolfsohnem, Frenklem i Markusem Schönwitz'em, zbierali składki, przy współudziale rabina miejscowego, pana L. Rakowskiego.

— Żebraczka, o której onegdaj donosiliśmy, że siedząc w kruchcie kościoła Śgo Antoniego, nagle zmarła, nazywała się Marjanna Rejmman, miała mieć lat 49, odwiezioną została do grabarni na Powązki. Znalezionej została z ręką już skostniałą, wyciągniętą do przyjęcia jałmużny.

— Przed jeden z domów tutejszych zajechał karawan: krewni i przyjaciele ubożego nieboszczyka zebrali się, miano ciało nakryć wiekiem i wynieść na karawan, gdy nagle zjawia się dostawca trumny, żądając zapłaty. Nie było pomiędzy zgromadzonymi nikogo takiego, któryby się poczuwał do zapłaty, lub któryby posiadał na to fundusz odpowiedni, i nieboszczyk musiał do drugiego dnia czekać na eksportę, gdyż stolarz sam niebogaty, oburącz chwycił za trumnę i nie dał jej ruszyć z miejsca.

— Sprzedaż programmatów na wczorajszym koncercie na dochód „kuchni tanich“, przyjęły na siebie panie: Fejstowa Ludwika, Faleńska Marja, Natansonowa Matylda, Radziszewska Wanda, Rentlowa Emilia i Rotwandowa Marja. Zebrało się z tej sprzedaży około rs. 102. Osób było przeszło 800, wszystkie numero-

wane bilety sprzedane były, dochód więc ogólny wyniósł przypuszczalnie przeszło 400 rs.

— Dawno już rozprzedaż biletów nie szła tak pomyślnie, jak na koncert środowy, urządzający się w Resursie Obywatelskiej, na dochód tutejszego Szpitala Ewangelickiego. Lecz tak niezwykle ruchowi, pomimo obecnego zalewu różnorodnymi koncertami, wcale się nie dziwimy, gdyż Instytucja, na której zasilenie wspaniały ten koncert ma się odbyć, za usługuje ze wszech miar na poparcie, tembardziej, że jak niedawno wspomnieliśmy, szpital ewangelicki, jakkolwiek utrzymuje się z ofiar i dobrowolnych składek gminy, jednakże przeważnie chorych innych wyznań podejmuje. Na poparcie tego przytaczamy niektóre cyfry ze sprawozdania za rok ubiegły, które mamy przed sobą, a z którego widzimy, że na 968 chorych, leczonych w szpitalu ewangelickim w zeszłym roku było: wyznania czysto katolickiego 463, ewang.-augsb. 433, prawosławnego 38, reformowanego 31, unjackiego, mojżeszowego i mahometańskiego po 1. Do ambulatorjum przy szpitalu urządzonym, zgłosiło się z miasta po poradę lekarską, osób różnych wyznań 5229, tym udzielono bezpłatnych konsultacji 4501, dokonano bezpłatnie różnego rodzaju operacji chirurgicznych 1268, udzielono zaś lekarstw na rachunek szpitala 210. Cyfry te najlepiej tłómaczą sympatyczne przyjęcie przez ogół koncertu i przemawiają za użytecznością zakładu: niezmordowana zaś czynność Członków Rady Szczegółowej, znajdzie zapewne w tem jawnem uznaniu, nowy bodziec do dalszych prac i coraz rozleglejszej działalności, czego dla dobra naszych współmieszkańców, szczerze życzymy.

— Następujące osoby zaproszone zostały do dozoru przy tanich kuchniach; panie: Car Anastazja, Dietrichowa Jadwiga, Dąbrowska Emilia, Gregorowiczowa, Mellerowa Zofja, Wertheimowa Anna, Zielińska Zuzanna; panowie: Faleński, Gregorowicz, Kossakowski, Sobolew Michał.

— P. Józef Tarczyński w tych czasach, wyjeżdża do m. Włocławska, gdzie ma zamiar dać się słyszeć na koncercie mającym być połączonym z szlacheśnym celem.

— W Sobotę omnibus na kolei konnej, o mało co nie najechał na furę wiozącą cement na Pragę. Uchroniła od wypadku przytomność powoźcego, który pomimo, że omnibus toczył się z góry w całym pędzie, potrafił konie powstrzymać i tylko na kilka kroków popchniętą została fura. Gdy lód będzie wyrabany po prawej stronie Zjazdu od Warszawy przejazd znacznie się polepszy, wypadki podobnego rodzaju staną się rzadszemi.

— W Piątek, na targu pragskim za dobrego wołu płacono rs. 78, za wieprze rs. 42, cielę od 5 do 6 rs. Trzody chlewnej dużo zakupiono do Pruss, tak, że zgórą 200 sztuk na raz popędzono do kolei żelaznej Warsz.-Wied., zapewne na transport.

— Trzy stada dzikich gęsi przelatywały w Sobotę około 2ej w południe nad Wisłą, niezbyt wysoko nad ziemią się unosząc. Gęsi zwróciły się ku Saskiej Kępie, gdzie też i znikły nam z oczu.

— Rżysser opery, pan L. Matuszyński, wykończy obecnie przekład libretta do opery Gounod'a, pod tyt: „Romeo i Julia“, którą mają po wyjeździe trupy włoskiej, wykonywać tutejsi artyści.

— Pan Szabuniewicz, dziedzic wsi Antonowa, położonej w powiecie marjampolskim, od lat dwóch już

założył i utrzymuje dla ubogich wieśniaków ogólną tanią kuchnię.

— Rada gospodarza Lubelskiego Towarzystwa Dobroczynności, podaje do wiadomości, że w ciągu upłynionego m-ca Lutego, na utrzymanie instytucji pod jej zarządem zostających, oraz na wsparcia, wydatkowała w ogóle rs. 298 kop. 91.

— Szpital Sgo Jana Bożego w Lublinie, został obecnie wyrestaurowanym odpowiednio do wymagań postępu na drodze psychiatrii. Mianowicie urządzono tam łazienki i aparat do kąpieli parowych, oraz odnowiono trzy główne sale, w których przebywają obłąkani.

— (K. L.) *Z Lublina.* — W sobotę d. 6 b. m. na scenie tutejszej odbyło się benefisowe widowisko pana Leopolda Tomaszewicza. Widowisko składało się z komedji tłómaczonej przez St. Bogusławskiego (ojca) „Mąż pustelnik“ i dramatu „Arcydzieło nieznane.“ Po skończeniu dramatu publiczność jednomyślnie przywołała benefisanta i przy odgłosie muzyki i rzęśistych oklaskach, delegowany *ad hoc*, wręczył artyście dość kosztowny upominek, nabyty za składki złożone przez miłośników tutejszej sceny.

— *Z Włodawy.* — Jarmark odbyty na konie w początkach bieżącego miesiąca nie był świetniejszym od skaryszewskiego. Koni wprawdzie było dość do zbicia, ale kupujących brak zupełny.

— W dniu 9 b. m. obchodziła imieniny i urodziny swoje sędziwa para małżonków, w tym samym roku i w tym samym dniu urodzonych. Małżonkowie ci żyją już ze sobą w zgodzie i szczęściu lat 46.

— *Z Bielska* (gub. grodzieńska) donoszą nam, że po kilkakrotnie panowały tam silne burze i zawieje, które jednak dzięki opiece Boskiej, nie wiele zrządziły szkody. W Styczniu przez ośm dni tylko trwał mroź dochodzący do 20° zimna, zresztą zima przechodziła dość lekko.

— *Z Grodzieńskiego.* — W bieżącym roku, wilki łaskawsze; nie słychać o wypadkach, jakich było nie mało w latach przeszłych. Pewna possesorka jechała ze wsi do miasta Suraza w Białostockiem, przed miastem na 6 wiorst, zastąpił jej drogę wilk. Kobieta zwykle lekliwa, straciła przytomność, furman przeżegnał się, zaciął konie i na bok zjechał. Na wycie wilka, przybyło mu do pomocy dwóch jeszcze; tym czasem kobieta oprzytomniała i zrobiła votum. Nadspodziewanie wilcy rozpoczęli między sobą zajądłą bójkę, a tymczasem rączę konie uniosły przestraszonych.

— *G. H. Warszawa 13 Marca. Sprawozdanie zeszłotygodniowe o zbożu i produktach.* W ubiegłym tygodniu targi zbożowe zagraniczne, pozostawały w zupełnym zastoju, a ceny pomimo nieznacznych dowozów i ofert prawie wszędzie obniżyły się. Na targu berlińskim ceny żyta zdołały się utrzymać, a nawet można notować nieznaczną podwyżkę, a w Gdańsku podwyżka cen wynosi na żyto wyżej 5 florenów, gdy ceny pszenicy o 5—10 guldenów od notowań zeszłotygodniowych się obniżyły. Na targu naszym dowozy owsa przy obecnie zepsutych drogach były małe, natomiast drogi żelazne: wiedeńska, bydgoska, oraz terespolska z okolic Siedlec i Łukowa dostateczną ilość dostarczyły, a mianowicie: Pszenicy dowozy mniej niż średnie, ceny zmianie nie uległy; płacono za wyborowe wyższej wagi do rs. 7 k. 35, za gatunek zwyczajnej wagi rs. 6 k. 75 do 7 rs. za średnie rs. 6 k. 45 do rs. 6 k. 60; za poślednie gatunki rs. 5 k. 70 do rs. 6 k. 30; nabyto po powyższych cenach kilka partji do cesarstwa. Żyta dowozy były lepsze, pomimo żądań do Cesarstwa ceny nie zdołały się utrzymać; płacono na początku tygodnia rs. 5 do rs. 5 k. 25, w końcu tygodnia obniżyły się o 15 k. gdyż płacono tylko rs. 5 do rs. 5

k. 10. Jęczmienia dowozy osi były prawie żadne, zakupy odbyły się przeto na stacji dróg żelaznych z podwyżką cen o 30 k. na korcu; płacono za 4-rzędowy rs. 4 k. 20 do rs. 4 k. 50, za 2-rzędowy rs. 4 k. 65 do rs. 4 k. 80 za korzec. Owies przez cały tydzień płacony był po rs. 3 k. 15 do rs. 3 k. 45. W Piątek jednak liczne dowozy włościańskie obniżyły cenę o 15 k.; płacono rs. 3 do rs. 3 k. 30. Grochu ceny niezmiennie; płacono za polny rs. 4 k. 50 do rs. 5 k. 70, za cukrowy rs. 6 k. 75 do rs. 7 k. 50. Około wity utrudniony dowóz z powodu złych dróg, mógł wprawdzie oddziaływać na podwyżkę cen, gdy jednak kupujących nie było wiele, przeto przewyżka 1—2½ k. nie przeszła. Cukier. W bieżącym tygodniu skutkiem większych zapotrzebowań rafinady naszej do Cesarstwa, ceny cokolwiek się znów podniosły, i usposobienie się wzmościło. Płacono za Hermanów, Ostrów, Sanniki i Guzów w większych partjach rs. 4 k. 20, Walentynów, Łyszkowice, Leonów, Sokołów, Majerhoff, Dobrzelin, Konstancję i Ruda Pabianicka rs. 4 k. 15, Rytwiany rs. 4—4 k. 05 Model rs. 4, Leśmierz i Turek rs. 3 k. 95—97½. Również nieskuteczne zostały większe transakcje w mączce i kawałach. Płacono chętnie za takowe od 3 rs. 75 k. do rs. 3 k. 90 za kamień 24 funt. Sprzedano także wielką partję mączki żółtej surowej z fabryki Michałów po rubli sr. 3 k. 10 za kamień 24 funt. W interesie produktowym mało ożywienia. Konopi znajduje się na składach tu w miejscu około 4000 pudów. Ceny są: za gatunek pierwszy rs. 4 k. 50, za gatunek drugi rs. 4 k. 35 za pud, są nawet żądania na wywóz; za pakuły żądają rs. 2 kop. 50. Lnu znajduje się na składzie do 1500 pudów, za litewski płać 5—6 rs., za czysty czesany 7—8 rs. za pud. Oleju konopnego jest na składzie około 100 beczek, płać rs. 4 k. 20 za pud. Z rzepakowy zaś rs. 4 k. 80; tego ostatniego jest bardzo mało. Choju ceny pomimo szczupłych zapasów i dowozów nie zmieniły się; płacono rs. 5 k. 65 za pud.

— Z *Krakowa*, d. 7 marca. Po prawdziwie wiosennej porze, która tak przedwcześnie w tym roku do nas zawitała, mamy znów najkompletniejszy obraz ze śniegiem, który pokrył ziemię grubą warstwą.

— Jenerałnym wikarjuszem katolickiego proboszcza polnego pruskiego, został Jks. Wojski.

— We Lwowie przedstawiono nową komedijkę przez p. Urbańskiego, p. t. „Po wystawie paryzkiej.”

— Do Poznania przybywa towarzystwo cyrkowe Fastenbergera, składające się z około 60 artystów i artystek z 42 koni.

— Z *Torunia*, 12 marca. Gazety donoszą, że w wielu okolicach Niemiec ostatnimi dniami znów spadły wielkie śniegi.

— Francuzki medyk Crimotel, ogłasza sposób niezawodny, służący nie tylko do rozpoznania śmierci rzeczywistej od pozornej, ale w razie tej ostatniej, przywracający chorego do życia. Sposób ów opiera się na następującej zasadzie. Prąd elektryczny przepuszczany przez mięśnie żywego człowieka, zarówno zdrowego jak i chorego, sprawia mniej lub więcej gwałtowne skurczanie się tych mięśni, gdy tymczasem w ciele martwym, nie daje żadnych śladów wstrząśnienia. Stos elektryczny używany przez Doktora Crimotela jest bardzo prostej budowy. Składa się on bowiem z małego naczynia z guttaperki, w którym mieści się jedna blaszka miedziana i dwie cynkowe. Ażeby działanie się rozpoczęło, potrzeba wrzucić w owe guttaperkowe naczynie cokolwiek dwusiarczanu rtęci i nalać tyle wody, aby się w niej zanurzyły blaszki cynkowe. Do wzmocnienia prądu, służy multiplikator, czyli machina indukcyjna, za pomocą której można stopniować działania elektryczności. Druty od tej machinki zakończone są gąbkami zwilżonemi wodą z octem i niemi właśnie, trzymając je za pomocą szklanych lub

drewnianych rączek, dotykać należy rozpoznawanego ciała. Jeżeli mięśnie tego ciała pod wpływem słabego strumienia elektrycznego drgną, dowód to, że się ma do czynienia ze śmiercią pozorną i wówczas puszczenie silniejszego strumienia, nieza wodnie choremu przywróci siły żywotne.

— Słynna ze śpiewek *wesołych* w kawiarniach paryżskich *Teresa*, zaangażowana została do Ameryki, gdzie jej co cztery miesiące mają wypłacać 300,000 franków, około 75,000 rsr. Wypada to rocznie 300,000 rsr. Piękny grosz jak dla śpiewaczki Eldoradowej. Co to dzisiaj najwięcej popłaca!

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

Ciało prawodawcze francuzkie zajmowało się w tych dniach dwiema interpellacjami, dotyczącymi: pierwsza utworzenia olbrzymiej nekropolii (cmentarza) w departamencie Méry-sur-Oise i przebiegiem bądź to ulicy, bądź bulwaru, bądź alei przez cmentarz Montmartre. Widać z tego, że myśl p. Hausmanna projekta dep. Sekwany, usunięcia zczasem wszystkich cmentarzy z Paryża na serjo jest traktowaną, albowiem pierwszą z tych interpellacji ciało prawodawcze postanowiło odesłać do rządu, po drugiej zaś przyjęło prosty porządek dzienny.

Wiedeńska „Neue freie Presse” utrzymuje, że książę de Grammont, ambassador francuzki przy dworze austriackim powołany został do Paryża z powodu, że stosunki pomiędzy Francją a Prussami nie są zadowalniające. Nieobecność jego potrwa wszakże za ledwo dni kilka.

„Le Moniteur de l'armée” donosi, że minister wojny, marszałek Niel rozporządził, iż w bieżącym roku ćwiczenia w obozie instruksyjnym, pod Saint Maur, tak samo jak w przeszłym, odbywać się mają. Cztery więc brygady cesarskiej gwardji pieszej, a następnie garnizon paryżski zajmować będą kolejno po dwa tygodnie obóz pod Saint Maur i ćwiczyć się od dnia 15 kwietnia do 15 września, w strzelaniu i mustrze. Dział potrzebnych do tych ćwiczeń dostarczy artyllerja Wiedeńska.

„Neue freie Presse” donosi, że hrabia Mensdorff, uda się w tym tygodniu do Włoch, dla zawiezienia Papieżowi, z przyczyny jego kapłańskiego jubileuszu, powinszowań cesarza Franciszka Józefa. Według innej wersji niemniejszą znajdującej wiary, p. Mensdorff ma misję przygotować na dworze florenckim zjazd Cesarza Franciszka Józefa z królem Wiktorem Emanuelem. *Tagblatt* utrzymuje iż na ten cel wybrano Gorycję.

Umysły zaciekawione są niesłychanie tem, co zachodzi pomiędzy Włochami a Austrią, i czy pogłoski o zbliżeniu pomiędzy temi dwoma mocarstwami, niegdyś tak zapamiętałymi nieprzyjaciółmi, nie są prosta kaczka dziennikarską? Telegram jednak z Wiednia, zamieszczony w „Północno Wschodniej Korrespondencji” donosi, że cesarz austriacki kazał sobie przedstawić ambasadę włoską, w dniu imienin króla Wiktora Emanuela, i że arcyksiążęta mieli znajdować się na uroczystym obiedzie, danym z tego powodu przez ambassadora włoskiego, margr. Pepoli, a zamiar zjazdu cesarza Austriackiego z królem włoskim zdaje się coraz więcej nabierać prawdopodobieństwa. Symptomaty podobne nie są z rządu tych, jakie mogłyby wywoływać uśmiech zadowolenia na twarzach ber-

lińskich mężów stanu, i kto wie, czy nie za to właśnie, iż nie zdołał zakłócić tej zgodności obydwóch dworów, p. Usedom otrzymał dymisję. Dzienniki niemieckie podawały wprawdzie, iż pobudki ustąpienia p. Usedom są czysto prywatne, ale jakoś opinia-publiczna woli dawać ucho pierwszej hipotezie.

Innym faktem również zasługującym na uwagę są rokowania Pruss ze stolicą Apostolską. Ustanowienie nuncjusza w stolicy pruskiej nie byłoby pospolitym faktem, i kto wie, czy nie najsilniej przyczyniłoby się do popchnięcia Niemiec południowych wyznających religię katolicką w objęcia Pruss protestanckich!

Przed kilku dniami na obiedzie w Lizbonie, na którym znajdował się król Ferdynand z ministrami włoskim i pruskim, oraz z dowódcami okrętów angielskich, don Fernand oświadczył w sposób jak najdobitniejszy, że nie przyjmie korony hiszpańskiej pod żadnym warunkiem, i że jeżeliby, pomimo jego odmowy, kortezy trwały w zamiarze ofiarowania mu takowej, uchwała ich nie zachwieje bynajmniej jego niewzruszonego postanowienia. Byli król upoważnił słuchaczy do powtórzenia każdemu tego oświadczenia.

Rząd hiszpański zna zatem obecnie postanowienia don Fernanda. Stronnicy tego księcia nie chcą im wierzyć, ale już dziś ludzić się im nie wolno.

Wiadomość ta musiała znakomicie pomnożyć już i tak wielkie szanse księcia de Montpensier. Jest to jedyna, jak nateraz kandydatura.

Okólnik ministerjalny donosi o grassowaniu cholery w Burgos, Saragossie, Madrycie, Walencji, Zamorze i Salamance, i nakazuje przedsięwzięcie środków ostrożności, mogących ograniczyć epidemję.

Najważniejsze depesze telegraficzne z wyspy Kuby donoszą, że generał Dulce zaraportował rządowi, iż pożyczka 400 milionów realów, już całkowicie jest pokryta, a z tych 80 milionów złożono w gotowiznę. Tą summą obiecuje generał pokryć koszty prowadzenia wojny z powstańcami. Jego zdaniem, ci ostatni doprowadzeni są do najwyższego zniechęcenia. Generał Dulce spodziewa się, że jak tylko nadejdą posiłki, które albo są w drodze, albo do wysłania są przygotowane, to powstanie zaraz kark skręci. I rzecz to bardzo naturalna, gdyż rozporządzać będzie wówczas 28 do 30,000 regularnego żołnierza, z równą prawie liczbą miejscowych ochotników, a podobna siła łatwo da radę niekarnym i niezbyt licznyemu powstańcom.

Cesarstwo austriackie są przedmiotem najgorętszych owacji i pełnego zapалу przyjęcia na ziemi Kroackiej. Te odwiedziny pary monarszej w okolicach, która nie oglądała dotąd oblicza swych władców, ma niemałe polityczne znaczenie, a obecność króla węgierskiego w królestwach Kroacji, Sławonii i Dalmacji silnej jeszcze przypieczętuje świeży sojusz zawarty pomiędzy koroną Świętego Szczepana, a przyłączeniem do niej krajami. Wszystko więc zdaje się dążyć z drugiej strony Litawy do tego zlania się w jedną całość, będącą pierwszym warunkiem żywotności systemu dualistycznego, a do tych pocieszających wiadomości dodać należy i tę, że wybory węgierskie odbywać się zaczęły daleko porządniej, niż dotąd i w duchu sprzyjającym rządowi.

Niezadowolenie z powodu podwyższenia podatków wywołało w Hudiksval, (nadbrzeżnem mieście Norrlandu pomiędzy Gefle i Hernösand, w Szwecji) we Wto-

rek wieczorem groźne zbiegowisko ludu. Pospólstwo gromadami ciągnęło po ulicach i wszędy, gdzie tylko mogło dosięgnąć, powybijało okna. Ci, którzy starali się o przywrócenie porządku, odnieśli ciężkie rany. Nakoniec straży bezpieczeństwa złożonej z 50 ludzi pod kierunkiem 6 dowódców udało się, i to przy użyciu broni palnej przywrócić spokojność, przyczem główny herszt wicherzycieli, młody jeszcze bardzo człowiek został zabity, a wielu silnie poraniono.

Pomimo zaprzeczeń, stan rzeczy w Bułgarii jest stanem ciągłego wrzenia. Ze z wiosną znowu usłyszmy o powstaniu tu i ówdzie, można być pewnymi. Po miastach istnieją komitety mające łączność ze sobą. Rząd turecki przejął korespondencję pomiędzy niemi, a w liczbie tych korespondencji, była i proklamacja wzywająca bułgarów do powstania. Dziennik rumuński „Reforma“ wydrukował nawet treść tej proklamacji. Przybyły temi dniami z Bukaresztu i Ruszczuku francuz, aresztowanym został za staraniem konsula francuzkiego. Przy nim podobno znaleziono owe proklamacje.

Porta nakazała wprawdzie powstrzymać środki przymusowe względem greków, ale rozporządzenie to mniej znajduje posłuszeństwa, aniżeli poprzednie, które środki te zaprowadzało. Stopniowo dopiero będzie można obliczyć, ilu greków w skutek rzeczonych środków, po prowincjach przyjęło poddaństwo tureckie, aby uniknąć wydalenia z kraju. Słychać wszakże, że liczba ich jest bardzo znaczną, tak, że zatargi ostatnie Turcji z Grecją, pomimo, iż są już załatwione, długo jeszcze wywierają będą wpływ swój na wzajemne obydwóch państw stosunki.

(W. T. B., Indép. belge, Jour. des Déb., Köln. Ztg, Nordd. Allg. Ztg, Neue Preuss. Ztg, La Liberté.)

Depesze Telegraficzne.

Wiedeń, 14 Marca godz. 9 m. 55 wieczorem.

Paryż. — Laguéronnière zabierze ze sobą do Brukselli depesze, w których sposób zapatrywania się na kwestję kolei żelaznych, wyłożonym będzie. Półurzędowe dzienniki zaprzeczają pogłoskom, jakoby Francja była udzielającą mocarstwom objaśnień w kwestji belgickiej.

Berlin. — Król miał długą konferencję z przybyłym z Wiednia baronem Werther'em.

Fiume. — Cesarz austriacki przybył tu dziś przedpołudniem.

HEKTOR BERLIOZ.

W dniu 5tym b. m. umarł w Paryżu po ciężkiej chorobie, Hektor Berlioz, jeden z najsłynniejszych muzyków naszej epoki.

Berlioz na łóżu śmierci, rzekł do otaczających: Nakoniec zbliża się chwila, od której rozpoczną ludzie wykonywać moje kompozycje.

Nieboszczyk urodził się w roku 1803 w Côte-Saint-André (w departamencie Isère).

Napisał on bardzo wiele utworów na orkiestrę, między którymi najcenniejsze są: Symfonia fantastyczna „Romeo i Julja“, symfonia dedykowana Pagani-niemu; Potępienie Fausta, legenda symfoniczna; i skomponował jedną operę pod tyt: Benvenuto Cellini“.

która, przedstawiona na scenie Wielkiej Opery w Paryżu, została sromotnie wygwizdana.

O Berliozie, krytyka francuska utrzymuje, że był szczególnem zjawiskiem: styl miał własny, cechę odrębną, którą mu w części nadał przesadzony romantyzm epoki, jakiej jest dzieckiem; każde też z większych dzieł jego, wywoływało żywe polemiki. Dzieła Berlioza służyć będą niewątpliwie za przykład i przestrożę dla przyszłych kompozytorów, bo obok wad w pojęciu i zastosowaniu, mieszczą one i zalety, rozszerzające dziedzinę sztuki, szczególnie w użyciu instrumentów.

W roku 1856, Berlioz mianowany został członkiem akademii sztuk pięknych w Paryżu. U nas z utworów Berlioza, wykonywała jedynie orkiestra Bilsego, uwerwure do „Króla Leara“.

Redaktor, W. Szymanowski.

— Komitet Towarzystwa „Harmonja“, ma zaszczyt donieść, iż w przeddzień Świąt Józefa, to jest we Czwartek dnia 18 b. m., będzie miał miejsce w Harmonji „Wieczór muzyczny i tańczący“, na który bilety dla Członków Towarzystwa z ich rodzinami, oraz dla gości przez tychże wprowadzonych, wydawane będą codziennie, w godzinach wieczornych w lokalu Harmonji, przy ulicy Długiej, w pałacu Dückerta. — Zabawa rozpocznie się o godz. 8ej z wieczora. Przy wejściu bilety wydawane nie będą. (1—2) —1775(2796)

— Pozostałe 200 książek z 2,000 egzemplarzy powiastek, p. t. „Terenia, Skowronek i Sierotki“, przez Przyjaciółkę dobrych dzieci (Aleksandrę Malczewską), złożone zostały w Redakcji „Zorzy“ po niższej cenie, a mianowicie w Warszawie, egzemplarz po k. 22½; na prowincji z przesyłką kop: 30.

— Doktor Gustaw *Frytsche*, zamieszkały przy ulicy Jerozolimskiej, Nr 34, przyjmuje chorych w godzinach poobiednich i udziela radę lekarską.

(2—3) —1655— (2619)

— 23 sztuki pieniążków srebrnych rzymskich, wykopanych we wsi Grotkowo, pod miastem Sierpcem, w gubernji płockiej, są do obejrzenia i nabycia w redakcji „Kurjera Warszawskiego“. (1—3) —1767—

— Dr *Kośmiński*, wyjechał do gubernji grodzieńskiej.

— P. Michał *Glücksberg*, księgarz, wydawca pisma tygodniowego „Bluszcz“, w dniu wczorajszym wyjechał do Niemiec i Francji.

— Jakób Szymanowski, komornik trybunału warszawskiego, przeniósł kancelaryj swoją pod Numer 1778c, przy ulicy Świąt Jerskiej, do domu W-go Adama Epstejna, wprost ogrodu Krasińskich.

(1—3) —1766—

DONIESIENIA.

Potrzebny jest od Świąt Jana porządek i zdrowy

L O K A L

składający się z 4ch pokoi i Kuchni, lub 3ch Pokoi i Kuchnią i jeden oddzielny Pokoik, na parterze lub pierwszym piętrze, w bliskości domu Roeslera, w cenie około 300 do 380 Rs. rocznie.

Uprasza się o pozostawienie adresu w Księgarni i Składzie Nut Muzycznych Pana Ferdynanda Hübschke przy ulicy Senatorskiej Nr 496, wprost Pałacu Prymasowskiego.

(2—3) —1666—(2667)

Bilety Wizytowe a la Minute!

Wykonują się oprócz powyższych, Blankiety, Napisy na kopertach, Adresy, i t. p., na poczekaniu.

PARASOLE Alpaca od Rs. 2 Kop. 25. bardzo praktyczne, trwałe, również z atlasu hiszpańskiego, od Rs. 3; jedwabne, z bardzo dobrej materji, od Rs. 5 Kop. 40.

KLEJ zimny (a froid), do spajania szkła, porcelany, metali, drzewa, papieru i t. p. Wynalazca kleju powyższego otrzymał medal złoty 1szej klasy na Wystawie Paryskiej **LORENETKI Teatralne** najmodniejsze, w gatunku najlepszym, od Rs. 4 Kop. 50.

Również we wszelkie Materiały Piśmienne i Rysunkowe, Druki ubezpieczeń, Regestra gospodarskie w wielkim wyborze, zaopatrzony jest stale, i poleca Skład Papieru **Karola Woyczyńskiego**, Nr 6146, przy ulicy Wierzbowej.

(3—20) —1475—(2231)

Władysław Openkowski

K R A W I E C D A M S K I

Przyjmuje wszelkie roboty na maszynie w ogóle dotyczące się Krawiectwa damskiego i męskiego oraz utrzymując pracownie jako to: Sukien zwyczajnych, Kostiumów, Strójów wieczornych, Salop na wacie i do Futra, Okryć Paltotów i t. p. odznaczających się piękną formą i starannem wykończeniem, podług najwiewszych Żurnali Paryskich po cenach przystępnych. Przytem nadmieniam że posiadając ulepszoną Maszynę do szycia **Weller i Wilsona** uczę szyc na tejeż w lekcjach 15-tu doskonale po cenach umówionych podług zdatości osoby w krawiectwie. Tamże jest pomieszczenie dla dwóch panienek ze wszystkim podług umowy.

Wiadomość róg Marszałkowskiej i Świąt Krzyżkiej Nr 50 nowy. (2—3) —1627—(2587)

PERSPEKTYWKI TEATRALNE

i Lorynetki Damskie,

u **J. Pika**, Optyka M. Warszawy, ulica Miodowa Nr 497a.

(3—6) —671—(14,707)

MIESZKANIA

DO WYNAJECIA

W NOWYM-DWORZE,

na cały rok lub miesiące letnie, w miejscu suchem i zdrowym, w bliskości lasów sosnowych i dębowych. Tutejsze miasto jest wsią na lato, z angielskim parkiem, z rzeczywistą wodą, górami i dzikością. Mieszkaniec znajdzie tu orzeźwiające powietrze i wiejski obyczaj; zmieniając zwykły sposób życia, wypoczywa na łonie natury, nie rozstając się całkowicie z miejską wygodą. Komunikacja z Warszawą codziennie omnibusem pocztowym, a letnią porą i statkiem parowym. Blizszą wiadomość o najmie powziąć można w Nowym-Dworze na poczcie, lub w Warszawie w Ekspedycji Ekstrapoczt.

(3—3) —1353—(2092)

NAGRODY Rs. 15.

Przed dwoma miesiącami, z domu Nr 128ch, przy ulicy Smolnej dolnej położonego, wybiegła **Wyzlica** stara, biała, oba uszy kasztanowate, na czole pomiędzy uszami kółko koloru kasztanowatego, ogon krótko ucięty, bez przednich zębów, zupełnie głucha, na brzuchu guz duży. Kto da wiadomość o niej pod powyższy numer, otrzyma powyższą nagrodę. (3—6) —1539—(2304)

Nagrody Rs. 5

W Sobotę, t. j. dnia 1 (13) b. m., między godziną 4tą a 5tą przed wieczorem, wybiegł **PISEK** z mieszkania z domu Nr 1345B przy ulicy Świąt Krzyżkiej, z rasy Pincerów, koloru piaskowego, uszy i grzbiet kasztanowate, łapki wszystkie u samego dołu ostrzyżone. Ktoś o takowym Piesku powziął wiadomość, zechce się zgłosić do tegoż domu, do Magazynu Obuwia Jana Rutkowskiego; w razie zaś przetrzymania takowego Pieska, nieprawo posiadacz będzie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

(1—3) —1778—(2817)

Świeżo otworzony przy ulicy Nowy-Świat
w domu pod Numerem 1318, w domu
WW. Kuhnke

HANDEL WIN

TOWARÓW KOLONJALNYCH

POD FIRMĄ:

E. NIEBIE

poleca się względem Szanownej Publiczności i przyrzeka wszelkich możliwych dołożyć starań, aby na względy Jej za-
służyć.

HERBATA czarna dobra . . .	rs. 1 kop. —
„ lepszego gatunku „ . . .	1 „ 20.
„ z kwiatem . . .	1 „ 50.
„ non plus ultra . . .	2 „ —
HERBATA z kwiatem wyborowa „ . . .	2 „ 40.
„ ljansińska zwana ce- sarską . . .	3

NA ŚWIĘTA

Handel ten zaopatrzył się w BAKALJE świeże, JABŁKA Tyrolskie, ORZECHY Tureckie i Włoskie, ŚLIWKI Francuskie i Węgierskie, PIERNIKI Toruńskie, Karlsbadzkie, Bazylejskie, Marcepanowe i rozmaite rodzaje CZEKOLAD, jako to: Impériale, Hamburgską, Berlińską i t. p.—Obok tego, dostać można codziennie świeżych DROŻDŻY Wiedeńskich.—Handel powyższy, nieplonna ma nadzieję, że Szanowna Publiczność zaopatrując w nim swoje domowe potrzeby pod każdym względem, najzupełniej będzie zadowolona.
(1—12) —1781—(17,026)

Są do sprzedania z wolnej ręki, bez współudziału osób trzecich,

DOBRA ZIEMSKIE SŁAWINEK,

o wiorst 3 od Lublina, przy szosie położone, posiadające rozległości gruntu dworskiego dziesiątyn 354 sażeńów 47, (czyli włók 23), przytem Zakład Wód mineralnych, Browar piwny, Propinacje, Glebę pszenną, Las, Łąki, Budowle gospodarskie w stanie zupełnie dobrym, i wszelkie dogodności miejscowe tak do gospodarstwa jako też i przemysłu.

Bliższa wiadomość w Lublinie, w domu Nr 64, na 2giem piętrze, przy ulicy Złotej, u Matki Współwłaścicielki tychże Dóbr, i na gruncie; oraz w Warszawie u Właściciela domu Nr 509 przy ulicy Podwal. (1—3) —1751—(2775)

OSTRYGI

Ostendzkie i Holsztyńskie,

z Flensburga, codziennie świeże, nadchodzą do Handlu Win i Delikatessów A. Boquet, w Gmachu Teatralnym. (114—0) —7002—(15574)

OGŁOSZENIE.

Zarząd Póborów Akcyjnych Warszawskiej Gubernji ogłasza niniejszem, że wydany b. Dozorcy Kamioniskiego Magazynu Solnego **Ludwikowi Skupińskiemu**, Kwit tymczasowy Banku Polskiego za Nr 41,110, na złożone przezeń w Banku 450 Rubli w Listach likwidacyjnych, jako kaucja do obowiązków Dozorcy wspomnianego Magazynu, został przezeń zgubiony. W razie gdyby Kwit rzeczony gdzie się okazał, należy go uważać za nic nieznaczący.

† (1—3) —1733—(D. W.)

TEATR WIELKI.

Jutro, **MOSE** (Ab. A. N 1').

TEATR ROZMAITOSCI.

Dziś, **Nieśmiłały** (1 raz).—**Ciekawość pierwszy stopień do piekła.**—**Indiana i Charlema-gne.**—

Dziś i co wieczór w **RESTAURACJI** w Pałacu Blanka, przy ulicy Senatorskiej, **Rodzina Kronberg** grać będzie; 12sto-letnia zaś Cezarka Kronberg, wykona na trąbce chromatycznej, z towarzyszeniem fortepianu i skrzypiec, dzieła nowoczesnych kompozytorów. (6—0) —1485—(2323)

Dziś i codziennie w Restauracji A. Scholtz przy ulicy Marszałkowskiej pod Nrem 1379, grać będzie Muzyka, pod dyrekcją słynnego Skrzypka Pana **Roberta Zülecke**. (9—12) —1409— (1721)

TEATR IZRAELSKI.

Dnia dzisiejszego i jutro, drama biblijna ze śpiewami i tańcem w 5-iu aktach pod tytułem, „**Ahasverus i Estera**“ czyli **Śmierć Hamana**.— (3—3) —1703—(2695)

Dziś i codziennie, w Zakładzie Zimowym **ELBORADO**, przy ulicy Długiej, muzyka pod dyrekcją P. Piotra Fibla, uprzyjemniać będzie chwile Szanownej Publiczności. (112—0) —7138—(15885).

ALKAZAR Dziś i codziennie, **TEATR MAR-JONETEK. Optyczne obra-zy. Komieczne figury. Gra kolorów.**

Początek o godzinie 5½.

ceny zniżone: 1 miejsce kop. 20.

2 „ „ 10.

3 „ „ 5.

(4—0) —1651—(336)

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 3 (15) Marca 1869 r.

Monety i Papiery.		Żądano Płacono			
		Ruble i kop: ar.			
Pół imperjały Ros: rs. — k: — rs. 6 k. 6		—	—	—	—
Dukaty Holen: rs. — k: — r 3 k. 45		—	—	—	—
Oblig. skarbowe 100 rs. (oprócz kup.)		—	—	—	—
Listy Zast: 3 okresu, I s. za rs. 100.	88	60	88	10	
Listy zast: 3 okresu, II s. za rs. 100	83	75	83	25	
Oblig. Towarzystwa Kred: Ziemi: . .	99	50	99	17	
Listy likwidacyjne za rub: sr. 100	70	35	70	2	
Nowa Ros: pożyczka prem: z r. 1864	161	—	160	—	
z r. 1866	Lo	80	wa	nie	
5% Listy zastawne rosyjskie . . .	96	75	96	50	
Akcje Drogi żel: War: Wied: za sztukę	—	—	—	—	
Akcje Drogi żel: Warsz: Bydgoskiej,	68	75	—	—	
Akcje Głow: Tow: Dróg żelazn:	—	—	—	—	
Akcje Drogi żelaznej Warsz: Teres:	—	—	98	50	
Obligacje kolei Żelaznej Terespolskiej	—	—	—	—	

Wartość kuponu bież: od List Zast: rs. — kop. 91½

Od Likwidacyjnych rs. 1 kop. 15½

Berlin. Weksel 100 tal: 2 m. rs. 110 k. 10 rs. 109 k. 95.

Londyn 3 M. 1 funt st: rs. 7 kop. 51½ rs. — kop. —

Paryż Weksel 2 m. za 300 fr: rs. 30 k. — rs. — k. —

Wiedeń Wek: 2 m. za 150 w. a: rs. 90 k. 67½ rs. — k. —

W Drukarni Kurjera Warszawskiego. — Za pozwoleniem Cenzury Rządowej.

DODATEK.